

e

HMS-Datablad

Helse – Miljø og Sikkerhetsdatablad

Sist endret: 06.06.08

Intern nr :

Erstatter dato: Ny

Litex Støpemasse

1. ANGIVELSE AV STOFFBLANDINGEN OG ANSVARLIG FORETAK

HANDELSNAVN	Litex Støpemasse
PRODUKTTYPE	sparkelmasse
PR-NR	Ikke registreringspliktig

PRODUSENT/IMPORTØR	Laticrete Norge AS, Stanseveien 31, 0903 Oslo, Norge, tlf 23 33 90 00
DISTRIBUTØR	Litex AS, Postboks 1073, 3204 Sandefjord, Norge, Tlf 33489974
ANSVARLIG	Litex AS
NØDTELEFON	Giftinformasjonen: 22 59 13 00
KJEMIKALIETS BRUKSOMRÅDE	45.21 Oppføring av bygninger og andre konstruksjoner
KONTAKTPERSON	JØRN DAVIDSEN
UTARBEIDET AV	CB, POR

2. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

KOMPONENT	EC. nr	MENGDE	CAS #	Anmerkninger	R-Setninger
Kalsiumkarbonat	215-279-6	10-30 %	1317-65-3		
Portland sement, Cr(VI)	266-043-4	10-20 %	65997-15-1	Xi	37/38, 41
< 2 ppm					
Kalsiumaluminat	266-045-5	1-5 %	65997-16-2		

Tegnforklaring: Tx= Meget Giftig, T= giftig, C= etsende, Xn = Helsekadelig, Xi= Irriterende, IK = Ikke klassifiseringspliktig, E= Eksplosiv, O= Oksyderende, Fx = Ekstremt brannfarlig, F= Meget brannfarlig, N= Miljøskadelig.
R-setningens fullstendige ordlyd finnes i seksjon 16.

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Farebeskrivelse

Generelt

Fare for øyeskade. Ved tilsetning av vann vil produktet virke etsende på hud og øyne. Ikke ansett brann- eller miljøfarlig iht. gjeldende regelverk.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Annen informasjon

Flytt pasienten fra forurenset område til frisk luft. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

Innånding

Flytt pasienten fra forurenset område til frisk luft. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

Hudkontakt

Flytt pasienten fra forurenset område. Vask huden nøye med såpe og vann. Kontakt lege ved vedvarende irritasjon.

Øyekontakt

Påse at eventuelle kontaktlinser er fjernet fra øyet før skylling. Skyll øynene med store mengder vann mens øyelokket løftes. Fortsett å skylle i minst 15 minutter mens lege kontaktes.

Svelging

Skyll munnen øyeblikkelig og sørg for frisk luft. Gi straks et par glass melk eller vann om den skadde er ved bevissthet. Fremkall ikke brekning. Kontakt lege eller ring giftinformasjonssentralen: tlf 22 59 13 00.

5. TILTAK VED BRANNSLOKKING

Brannslökkemidler

Produktet er ikke brennbart. Slukningsmiddel velges mht omgivende brann.

Brann – og eksplosjonsfarer

Ikke brannfarlig vare

Særlig beskyttelsesutstyr for brannmenn

Verneutstyret avhenger av forholdene på brannstedet.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell

Benytt nødvendig verneutstyr – se seksjon 8.

Sikkerhetstiltak for å beskytte miljø

Utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn er ikke tillatt.

Egnede metoder for skadebegrensning og opprensning

Samle opp med absorberende ikke – brennbart materiale i passende beholdere. Oppsamlet. Materiale leveres i lukkede og merkede beholdere til godkjent mottaksstasjon. Spill samles opp til gjenbruk. Ventiler godt. Rengjør området. Unngå hudkontakt/innånding av spill/støv/damp. Unngå støvdannelse og spredning av støv. Benytt nødvendig verneutstyr.

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

Generell håndtering

Sørg for god ventilasjon. Unngå søl, hud og øyekontakt. Unngå håndtering som fører til støvdannelse.

Lagring

Oppbevares på kjølig, tørt og ventilerert lager og i lukkede beholdere.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

Ingrediens	EC-nr	CAS nr	Mg/m ³	ppm	Type	Anm	År
Portland sement, Cr(VI) <2 ppm	266-043-4	65997-15-1	10	-			2006

Administrativ norm

Anmerkning

Eksponeringskommentar: Adm.norm= Norske administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (Arbeidstilsynets best. nr. 361). Administrativ norm for sjenerende støv, totalstøv er 10 mg/m³ (2003)

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Forhåndsregler ved bruk: Ventilasjon. Sørg for tilstrekkelig generell og lokal avtrekksventilasjon. Sørg for god ventilasjon ved arbeid som fører til støvutvikling.

Prosessforhold: Bruk prosess-kontroll for ikke å overskride "Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære".

Hygieniske rutiner: Vask hud som er blitt våt eller tilsølt. Det må ikke spises eller drikkes under arbeidet.

Personlig beskyttelse

Øyevern/ansiktsbeskyttelse: Bruk støvtette vernebriller dersom det er risiko for kontakt med øynene.

Håndvern: For eksponering mellom 4 og 8 timer, bruk hansker av: Naturgummi, neopren eller PVC. Det er arbeidsgiver og brukers ansvar å vurdere om respektive hansker beskytter mot de risikoer som kan finnes ved respektive arbeidssituasjon. Kontakt leverandør for nærmere informasjon.

Annet hudvern enn håndvern:

Bruk hensiktsmessige verneklær for å beskytte mot mulig hudkontakt.

Åndedrettsvern:

Normalt ikke påkrevd. Bruk støvmaske ved støvutvikling. Filter: Støvfilter P2 (for fint støv)

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Fysisk form: Pulver, støv

Farge: Grå

Lukt: Karakteristisk av sement

Løselighet i vann: Oppløselig i vann. Uoppløselig i: Fettstoffer (lipider)

Tetthet: ~1,3 g/cm³

PH (kons): ~12

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet/ustabilitet

Normalt stabil

Reagerer med

Forhold som skal unngås: Polymiseringsbeskrivelse: Ikke relevant

Materialer som skal unngås: Risikoforhold: Ikke relevant. Reaktive stoffgrupper: Uspesifert.

Farlige spaltningsprodukter: Ikke relevant. Farlig polymerisering: Polymeriserer ikke.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

Svelging: Kan forårsake etseskader på slimhinner, svelg, spiserør og magesekk. Kan gi magesmerter eller brekninger.

Øyekontakt: Irritasjon av øyne og slimhinner. Fare for alvorlig øyeskade.

Hudkontakt: Ingen spesielle helsefarer angitt

Innånding: Støv kan irritere luftvei og lunger

Akutte og kroniske skadevirkninger: Gjentatt eller langvarig kontakt kan medføre betennelsesreaksjoner (dermatitis). Vær oppmerksom på at vannløsning av produktet gir en sterkt basisk løsning.

Allergi: Ingen kjent effekt

Mutagene effekter: Ingen kjent effekt

Kreft: Forårsaker ikke kreft (Ikke bevis for kreftfremkallende egenskaper)

Annen toksikologisk informasjon: Fosterskadelige effekter: Ingen kjent effekt. Forplantningsskadelige effekter: Ingen kjent effekt. Symptomer på overeksponering: Irritasjon av øyne og slimhinner. Irritasjon i nese, svelg og luftveier.

Opptaksvei: Innånding. Svelging

Målorgan: Intet spesifikt målorgan angitt.

12. OPPLYSNING OM MILJØFARE

Mobilitet: Delvis løselig i vann.

Persistens og nedbrytbarhet: Kjemikaliet er langsomt ikke lett nedbrytbar.

Bioakkumulasjonspotensiale: Ingen bioakkumulering forventet.

Økotoksitet: Når produktet benyttes til de angitte formål og håndteres i følge bruksanvisningen, utgjør produktet minimal risiko for negative miljøbelastninger. Ikke ansett for å være miljøfarlig.

13. FJERNING AV RESTER OG AVFALL

Generelt

Utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn ikke tillatt. Pulveret samles opp i tett pose og leveres til godkjent fylling.

Avfall skal deponeres på forsvarlig måte og leveres til godkjent behandlings eller mottaksstasjon. For nærmere informasjon om håndtering, kontakt NORSAS tlf 21 00 94 50

Avfallsgrupper: Ikke farlig avfall.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

Annen informasjon

Ikke farlig gods iht. transportregelverket.

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

R-Setninger:

R-41 Fare for alvorlig øyeskade

S-Setninger:

S-22 Unngå innånding av støv

S-24/25 Unngå kontakt med huden og øynene.

S-26 Får man stoffet i øynene, skylk straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.

S-39 Bruk vernebriller/ansiktsskjerm.

Referanser

Litteraturreferanser: SAX's dangerous properties of industrial materials – 10th Edition.

Referanselister: Norsk stoffliste (Statens forurensingstilsyn, Arbeidstilsynet, Direktoratet for Samfunnssikkerhet og beredskap (DBS) Administrative normer for forurensing i arbeidsatmosfære (Arbeidstilsynet, best. nr 361)

Transport av farlig gods: ADR, IATA, IMDG. Forskrifter om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier.

EU – Direktiver: Klassifisering og merking iht. 1999/45/EC Dangerous Preparations Directive. Klassifisering og merking iht. 2001/58/EC. Produsert i overensstemmelse med direktiv 2003/53/EC. Klassifisering og merking iht. 2004 / 73/ EC.

Lover og forskrifter: Forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse – og miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier AT 548 (N). Forskrift om bruk av personlig verneutstyr på arbeidsplassen AT 524 (N). Fersk mørtel og betong kan gi eksem AT 447 (N). Administrative normer for forurensing i arbeidsatmosfære Veiledning AT 361 (N). Forskrift om vern mot eksponering for kjemikalier på arbeidsplassen (Kjemikalieforskriften) AT 566 (N)

Annen informasjon: Inneholder sement. Sement gir en sterk basisk reaksjon med vann og kroppsvæsker.

Sammensetning: Kalsiumkarbonat (10 -30%), Portland Sement, Cr(VI) < 2 ppm. (10-20%), kalsiumaluminat (1-5%)

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Relevante risikosetninger angitt i seksjon 2

R-37/38 Irriterer luftveiene og huden

R-41 Fare for alvorlig øyeskade

Informasjonskilder:

Materiale Safety Data Sheet datert 30.08.2007, HMS datablad Latasparkel

Revisjonsoversikt

Versjon	Rev.dato	Ansvarlig	Endringer
001	06.06.08	JD/CB	Ny

Litex AS oppfordrer alle mottakere av dette HMS-datablad og lese det grundig og konsultere rett ekspertise om nødvendig. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjonen gitt i dette HMS datablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler eller ellers kommer i kontakt med produktet. Opplysningene er basert på god tro og er basert på opplysninger fra leverandører Forhold som dukker opp som skyldes manglede opplysninger til oss er utenfor vår kontroll og må svares for av produsenten. Brukerens arbeidsforhold er utenfor vår kontroll og det er brukerens ansvar å fastsette de nødvendige forhåndsreglene for sikker bruk. Opplysningene gjelder kun det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av annet materiale eller noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller en kvalitetsspesifikasjon. Ta kontakt med Litex AS for gyldig oppdatert HMS-datablad.